

רשות ערעור אזרחי מס' 86 / 89

עו"ד אהרון פריצקי

עו"ד יוסף שטבהולץ

נגד

עו"ד ש' ברגזון ועו"ד א' ארוז מפרקיה של גני אביב, הנדסה ובנין בע"מ

א

בבית המשפט העליון בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

[3.4.89]

ב

לפני השופטים א' ברוק, ש' לוי, א' גולדברג

ג

פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980, נ"ח 639, סעיפים 96, 98.

המשיבים ביקשו מבית המשפט המחוזי לבטל עיסקה של מכירת מקרקעין מהחברה - שהם מפרקיה - למבקשים. העיסקה נעשתה כשמונה חודשים לפני הגשת הבקשה לפירוק החברה. לטענת המשיבים, המחיר שנקבע באותה עיסקה עבור המקרקעים היה נמוך משווים. בית המשפט המחוזי דחה את הטענה המקדמית של המבקשים, שבקשת המשיבים אינה מגלה עילה. מכאן הבקשה לרשות ערעור שנדונה כערעור.

ד

בית המשפט העליון פסק:

א. סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש] אינו חל בפירוק חברות (126 א).

ה

פסקי-דין של בית המשפט העליון שאוזכרו:

[1] ע"א 471 / 68 יעקבי ואח' נ' החפרקים של מקיף בע"מ (בפירוק) ואח', פ"ד כג (1) 65.

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (הנשיא וינוגרד) מיום 29.1.89 בת"א 7368 / 88. הבקשה נדונה כערעור. הערעור נתקבל.

ו

א' קמר - בשם המבקשים;

המשיבים טענו לעצמם.

ז

פסק-דין

השופט ש' לוי: 1. המשיבים עתרו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו לביטול עיסקת מכירה של חלקה פלוגית, שנערכה בין החברה שהם מפרקיה לבין המבקשים, שהם שני

השופט ש' לוי

פרקליטים, שפעלו כנאמנים מטעם לקוחות בלתי מוזהים. כפתח הדיון דחה בית המשפט המחוזי, מפי הנשיא, את טענתם הטרומית של המבקשים, שאין הבקשה מגלה עילה. מכאן בקשת הרשות לערער שלפנינו, שהועברה אלינו לדיון במותב תלתא.

א

מצאנו לנכון לראות את תשובת המשיבים כסיכום טענות בכתב. אנו רואים בקשה זו כאילו ניתנה עליה רשות לערער וכאילו הוגש ערעור על-פי הרשות שניתנה.

2. העובדות הרלוואנטיות להבנת הענין הן פשוטות. ביום 4.2.86 נערך זיכרון-דברים בין החברה לבין המבקשים, על פיו נמכרה החלקה למבקשים במחיר של 600,000 דולר; ביום 17.2.86 נחתם חוזה מכר לגבי החלקה, וביום 20.5.86 נרשמה ההעברה כלשכת רישום המקרקעין. ביום 5.6.86 התאבד המנוח גינדי, שהיה מנהל בחברה ובעל השליטה בה. באותו תאריך הוגשה בקשה לכינוס אסיפות נושים של החברה על-מנת לאשר הסדר נושים, ובית המשפט המחוזי מינה נאמן על נכסי החברה במעמד של קדם מפרק. ביום 9.10.86 הוגשה בקשת פירוק נגד החברה. ככל הנראה ניתן לאחר מכן צו פירוק, והמשיבים נתמנו כמפרקי החברה.

ב

ג

המשיבים הגישו, כאמור, לבית המשפט המחוזי בקשה לביטול עיסקת המכירה. בבקשה טענו, בין השאר, את הטענות הבאות: א. בחודש נובמבר 1985 יצאה החברה במסע מכירות למכירת מגרשים של החלקה, שעמד להביא לה הכנסה בסכום של 1,352,400 דולר; ב. המפרקים מצאו בתיקי החברה שתי שמאוויות של החלקה: האחת מיום 29.10.84 בשווי של 1,760,000 דולר והאחרת מיום 4.1.85 בשווי של 657,000 דולר ובמימוש מהיר - 80% מסכום זה; ג. המפרקים לא מצאו כל החלטה של מועצת המנהלים של החברה המאשרת את המכירה ולא מצאו עותק של יפוי-כוח והסכמה לחתום בשם החברה; ד. המפרקים הומינו שמאות של החלקה, לפיה היה שוויה ביום המכירה 1,299,500 דולר. בסעיף 10 לבקשה כתבו המפרקים:

ד

ה

"בהתאם לסעיף 96(א) לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), תש"מ-1980 (החל גם על פירוקי חברות), כל ההענקות שבוצעו שנתיים לפני יום הגשת בקשת הפירוק (9.10.86), דהיינו לאחר 9.10.84 בטלות אלא אם יוכח כי הקונה רכש החלקה בתום לב ובתמורה בת ערך. המפרקים סבורים כי לכאורה לא נמכרה החלקה בתמורה בת ערך."

ו

3. בתחילת הדיון טענו המבקשים, כי סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"מ-1980, אינו חל בפירוק חברות; אך הנשיא המלומד סבר בטעות, שטענתם הייתה, שסעיף 96 אינו חל, משום שסעיף 98 לפקודה עשוי היה לחול על העיסקה, ושלעניין זה - כך סבר - הייתה טענתם היחידה של המבקשים, שסעיף 98 אינו חל משום שבקשת הפירוק הוגשה לאחר שכבר חלפו שלושה חודשים מיום השלמת העיסקה. הנשיא המלומד לא ראה להכריע בתחולתו של סעיף 96 על פירוק חברות, משום שלפי השקפתו יש לראות כמועד הקובע, לעניין סעיף 98, את המועד שבו נתמנה קדם המפרק (5.6.86) ולא את מועד הגשת בקשת הפירוק, ולפיכך מן הראוי הוא - כך סבר - לשמוע את בקשת הביטול לגופה. הוא לא דן בשאלה, אם לגופו של עניין נטען, שנתקיימו במקרה שלפנינו יסודותיו של סעיף 98.

ז

השופט ש' לזין

4. אנו סבורים, שדין הערעור לזתקבל. חרף טיעוניהם של המשיבים, לא ראינו עילה לסטות מהלכת ע"א 471/68 [1], לפיה אין סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש] חל בפירוק חברות. מאידך גיסא, סבורים אנו, שאפילו צדק השופט המלומד בהשקפתו, שלעניין סעיף 98 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש] מביאים בתשובון כתאריך קובע את יום מינויו של קדם המפרק ולא את יום הגשת בקשת הפירוק (ולעניין החלטה זו, הפרוכלמטית כשלעצמה, אין אנו מחוויים דעה). לא הובא לפני בית המשפט המחוזי כל חומר ראייתי מטעם המפרקים, שיש בו להראות, שיסודותיו של סעיף 98 הנ"ל נתקיימו, למשל, שניתנה עדיפות "לנושה פלוני או למי שערב לחובו". מטעמים אלה הדין עם המבקשים.

ב. שקלנו בדעתנו, אם תוצאתה של קבלת הערעור צריכה להיות מחיקת הבקשה על הסף אם לאו; בתשובתם רמזו המשיבים, שיש באמתחתם טענות לבטלותה של העיסקה מבחינת דין החוזים או הקניין הכללי, כגון שהחברה לא קיבלה החלטה חוקית על המכירה; לעניין זה קיימת מחלוקת בין בעלי הדין לגבי משמעותם של מסמכים מסוימים שהוגשו לראיה. מחלוקת זו לא נתבררה לאשורה, והחלטנו שלא לחסום את דרכם של המשיבים מלהעלות טענות במסגרת האמורה.

ג. אנו מקבלים את הערעור ומבטלים את החלטת בית המשפט המחוזי; המשיבים רשאים להגיש תוך 30 ימים בקשה מתוקנת לביטול העיסקה בצירוף תצהיר, ובגדרה הם יוכלו לעורר טענות לבטלות העיסקה מבחינת דיני החוזים או הקניין. לא יעשו כן, יראו את הבקשה כנמחקת.

ד. המשיבים ישלמו למבקשים, מכל מקום, הוצאות בסכום כולל של 7,500 ש"ח (בשתי הערכאות), בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום.

ה. ניתן היום, כ"ז באדר ב' תשמ"ט (3.4.89).

ו.

ז.